

## Valgretsaldere – unges partivalg og deltagelse

**Nedsættes valgretsaldere til 16 år vil det ikke influere den politiske balance væsentligt. Dels fordi, at unge, numerisk set, ikke udgør en særlig stor gruppe. Dels fordi unges partivalg ligner resten af befolkningens.**

### Unge – en lille vælgergruppe

Hvis valgretsaldere blev sænket til 16 år, ville de 16-17-årige udgøre ca. 3 procent af vælgerkorpset. Analyser af unges partivalg viser, at de nye vælgere, potentielt set, ville flytte 1-2 mandater mellem partierne.

At sænke valgretsaldere til 16 år udgør altså ikke en stor ændring i vælgeradfærden, set i forhold til dets nuværende udformning.

### 16-17-åriges partivalg

Undersøgelser af unges partivalg ved folketingsvalgene i 2007 og 2011 viser en afspejling af den øvrige vælgerbefolkning med en lidt større sympati for centrum-venstre. 16-års valgret ville i 2007 have flyttet et mandat fra 'blå blok' til 'rød blok' – og ikke

ændret ved resultatet mht. regeringsmagten. Og i 2011 ville 16-års valgret ikke have ændret mandatfordelingen imellem blokkene.

Ifølge undersøgelserne ville de 16-17-årige i 2007 have givet 'blå blok' (Venstre, Konservative, Ny Alliance og Dansk Folkeparti) 34,8 procent af stemmerne og den 'røde blok' (Det Radikale Venstre, Socialdemokraterne, SF og Enhedslisten) 65,2 procent af stemmerne. I 2011-undersøgelsen var fordelingen 44,6 procent til 'blå blok' og 55,4 procent til 'rød blok'.

### Førstegangsvælgere

Denne tendens bliver bekræftet i forhold til førstegangsvælgernes stemmeadfærd. Valgforsker og lektor ved Aalborg Universitet, Johannes Andersen, har lavet følgende estimat på baggrund af egne undersøgelser af folketingsvalget i 2005:

Som det fremgår af tabellen placerede de unge vælgere i 2005 sig generelt over hele det politiske spektrum. De unge er ikke markant mere højre- eller venstreorienterede end lands gennemsnittet: Godt 40 pct. af de unge førstegangsvælgere placerer sig på venstrefløj, mens knapt halvdelen placerer sig på højrefløj.

Endelig går tendensen med unges ringe tilslutning til både Socialdemokraterne og især Venstre, igen i denne

### UNGES PARTIVALG OG RESULTATET AF FOLKETINGSVALGET 2011

| Parti                          | 16-25-åriges partivalg<br>– Gallup undersøgelse 2011 | Valgresultat<br>– Folketingsvalg 2011 |
|--------------------------------|--|---------------------------------------|
| A. Socialdemokraterne          | 11,6 %   | 24,8 %                                |
| B. Det Radikale Venstre        | 15,6 %   | 9,5 %                                 |
| C. Det Konservative Folkeparti | 5,1 %  | 4,9 %                                 |
| F. Socialistisk Folkeparti     | 11,6 %   | 9,2 %                                 |
| I. Liberal Alliance            | 10,0 %   | 5,0 %                                 |
| O. Dansk Folkeparti            | 6,7 %  | 12,3 %                                |
| V. Venstre                     | 21,6 %   | 26,7 %                                |
| Ø. Enhedslisten                | 17,0 %   | 6,7 %                                 |
| Andre partier/kandidater       | 0,7 %  | 0,9 %                                 |

|                    | EL | SF | S  | RV | KF | V  | DF |
|--------------------|----|----|----|----|----|----|----|
| Førstegangsvælgere | 8  | 10 | 23 | 14 | 8  | 18 | 20 |
| Gennemsnittet      | 4  | 6  | 27 | 9  | 11 | 30 | 14 |

undersøgelse blandt førstegangsvælgere. Det Radikale Venstre og Dansk Folkeparti havde til gengæld ekstra god vind i sejlene hos de unge. DF hentede næsten hver femte af førstegangsvælgere.

Unge stemmer altså lige som resten af befolkningen. De er ikke bemærkelsesværdigt højre- eller venstreorienterede. Enkelte politiske partier kan opnå en vis midlertidig succes hos de unge førstegangsvælgere, men en sådan bevægelse vil ofte følge tendensen i den øvrige vælgerbefolkning. Så selv om de unge fordeler sig over hele det politiske spektrum, så er der ligesom hos den samlede befolkning periodisk nogle partier, der er mere populære end andre.

#### JEG HAR EN HOLDNING TIL, I HVILKEN RETNING DANMARK OG VERDEN SKAL UDVIKLE SIG

|                              |      |
|------------------------------|------|
| Helt eller overvejende enig  | 92 % |
| Helt eller overvejende uenig | 8 %  |

Kilde: 16-17-årige / Gallup for DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd 2012.  
“Ved ikke” svar er ikke medtaget.

#### Unge syn på deltagelse og demokrati

Unge er interesserede i demokrati og samfundets udvikling. En undersøgelse foretaget af Gallup i 2012, viser at hele 92 procent af de 16-17-årige har en holdning til i hvilken retning Danmark og verden skal udvikle sig, og 73 procent har en holdning til hvordan man løser udfordringer i samfundet.

Endvidere peger undersøgelsen også på, at unge har et positivt syn på det danske demokrati og at de finder det vigtigt at deltage i det. Det kommer både til udtryk i de unges holdning til, hvorvidt man som borger bør deltage aktivt i politik og valg, og i deres holdning til partierne. 89 procent af de 16-17-årige mener, at det er vigtigt, at folk deltager aktivt i politik og stemmer ved valg.

Holdningen til partierne blev målt i undersøgelsen ved at spørge om det gør en forskel hvem der er i regering. 81 procent af de 16-17-årige mener, at det gør en forskel hvilket parti eller partier, der er i regering.

De 16-17-årige har samtidig et reflekteret forhold til medierne. Således har 31 procent en grad af tillid til medierne, 24 procent en grad af mistillid og 44 procent hverken tillid eller mistillid.

#### JEG MENER, AT DET GØR EN FORSKEL HVILKET PARTI/PARTIER, DER ER I REGERING

|                              |      |
|------------------------------|------|
| Helt eller overvejende enig  | 81 % |
| Helt eller overvejende uenig | 19 % |

Kilde: 16-17-årige / Gallup for DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd 2012.  
“Ved ikke” svar er ikke medtaget.